

Управа за извршување на санкции
КПУ-Затвор-Тетово

Врз основа на чл. 55 став 2 од Законот за организација на органите на државната управа (Сл.Весник на РМ бр.58/00, 44/02, 82/08, 167/10, 51/11 и 96/19) точка 45 од Извадокот од нацрт-записникот од 55-та седница на Владата на Република Северна Македонија од 28.06.2022 година, в.д. Директорот на КПУ Затвор Тетово донесе:

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ВО КПУ-ЗАТВОР-ТЕТОВО ЗА 2022 година

ВОВЕД

Поаѓајќи од фактот дека корупцијата ги загрозува правата што им припаѓаат на граѓаните, ги дерогира законите и ја оневозможува правдата, го осиромашува општеството, ја поткопува правната држава и нејзината иднина, тогаш неопходно е борбата против ова зло да биде постојана обврска на секој граѓанин.

Корупцијата е глобален предизвик со кој се соочуваат сите земји, без оглед на нивниот степен на развиеност заради што постојано се вложуваат напори за подигнување на свеста за корупцијата и за нејзиното влијание врз општеството/граѓаните. За сузбивање на корупцијата како општествено зло, вработените во државните органи треба да бидат убедени дека злоупотребата во институциите односно незаконитото дејствување не треба да се толерира и да бидеат во принципот на нулта толеранција кон корупцијата.

Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси¹ ја дефинира корупцијата како “злоупотреба на функција, јавното овластување, службената должност или положба заради остварување на имотна корист, директно или преку

¹ Чл.2 ст.1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси (Сл.Весник на РМ бр.12/19)

Управа за извршување на санкции

КПУ-Затвор-Тетово

посредник, за себе или за друг”. Поимот ризик од корупцијата² е кој било вид на внатрешна или надворешна слабост или постапка која претставува можност за појава на корупција во рамките на државните органи, јавните претпријатија и други институции од јавниот сектор кој ги вклучува прашањата за судир на интереси, недостаток на систем за заштита на укажувачи, измама, несоодветно користење на овластувањата, дискрециони овластувања, финансирање на политички партии и кампањи спротивно на закон, тргување или недозволено користење на информации, транспарентност на постапки и документи и други прашања од значење за интегритетот.

Поимот судир на интереси е состојба во која службеното лице има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасното вршење на неговите јавни овластувања или службени должности.

Изештаите на Европската комисија за напредокот на Република Северна Македонија, евалуациите на ГРЕКО, како и извештаите на други релевантни организации континуирано укажуваат на неповолните состојби во спречување на корупцијата. Истражувањата на перцепцијата на граѓаните покажуваат прифаќање на корупцијата како начин на живеење. Таа е длабоко и широко распространета во сите пори на општеството, што упатува на неопходноста од нејзино намалување, со стремеж кон нејзино искоренување.

Борбата против корупцијата не е едноставен процес, туку подразбира ангажман на целото општество и иницијативност на сите нивоа. Секој поединец има законска и морална обврска да се бори против корупцијата. Ова не значи само препознавање на корупцијата и воздржување од коруптивни дејствија, туку и пријавување случаи кога постојат сомнежи за корупција.

² Чл.8 ст.6 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси (Сл.Весник на РМ бр.12/19)

**Управа за извршување на санкции
КПУ-Затвор-Тетово**

Посебен акцент во справувањето на корупцијата ќе биде ставен на унапредување на професионалниот интегритет на вработените кои при извршување на задачите треба да применат соодветни знаења, етичко однесување, чесност и да работат во полза на јавниот интерес како и да постапуваат согласно прописите, правилата и професионалните стандарди кои се применуваат во КПУ Затвор-Тетово.

Секој вработен треба да покажува висок степен на интегритет во работењето, да го почитува Кодексот за однесување на службените лица во извршувањето на работните задачи во Казнено-Поправните и Воспитно-Поправните установи и да поседува способност да се спротивстави на корупцијата.

ПРАВНИ ПРОПИСИ ОД ОБЛАСТА НА КОРУПЦИЈАТА

Постојат повеќе закони кои се однесуваат на корупцијата. Меѓу најзначајните се:

- Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси;
- Кривичниот законик;
- Законот за заштита на укажувачи и
- Законот за лобирање;

Во заложбите на меѓународната заедница во борбата против корупцијата се донесени Конвенцијата на обединетите нации против корупција и Цивилната конвенција за спречување корупција. Република Северна Македонија ги има ратификувано овие меѓународни документи и истите претставуваат дел од домашното законодавство.

АНТИКОРУПЦИСКА ПОЛИТИКА – ПОЛИТИКА ЗА ИНТЕГРИТЕТ НА КПУ-ЗАТВОР - ТЕТОВО

Управа за извршување на санкции

КПУ-Затвор-Тетово

Во извршувањето на своите овластувања и должности, директорот и сите вработени во КПУ-Затвор-Тетово ги почитуваат начелата на законитост, етичките норми и професионалните стандарди, без дискриминација или повластување на кој било и со целосно почитување на јавниот интерес.

Притоа, внимаваат да не се ставаат во состојба на судир на интереси и при извршувањето на јавните овластувања и должности не смеат да се раководат од лични, семејни, верски, партиски и етнички интереси, ниту од притисоци и ветувања од претпоставениот или од друго лице.

Антикорупциска политика на КПУ-Затвор-Тетово:

- Директорот и раководните лица на сектори и одделенија како и раководните припадници на затворска полиција во КПУ Затвор Тетово се одговорни за проценка и отстранување на ризиците кои што придонесуваат за корупција, проневера, крадење, поткуп, судир на интереси како и користење на влијанија и врски со цел добивање на повластен третман или каква било друга форма на неетичко и незаконско однесување;
- Директорот и раководните лица на сектори и одделенија како и раководните припадници на затворска полиција во КПУ –Затвор- Тетово, ќе вршат надзор над однесувањето на сите вработени и ќе се грижат секој вработен да го почитува етичкиот кодекс на однесување во работењето, секој вработен да знае да ги препознае облиците на коруптивно однесување и да се спротив стави на корупцијата;
- Етичко однесување на сите вработени во КПУ-Затвор-Тетово- вработените максимално и посветено ќе се стремат кон унапредување на личниот и професионалниот интегритет на секој вработен;
- Административните службеници и припадниците на затворска полиција вработени во КПУ-Затвор-Тетово се должни да се однесуваат чесно и одговорно и да ги почитуваат пропишаните процедури и рокови за постапување, да бидат лојални на институцијата, да избегнуваат судир на

Управа за извршување на санкции

КПУ-Затвор-Тетово

интереси и да се грижат за угледот на институцијата во јавност баз разлика дали се наоѓаат на работното место или не и тоа во секое време;

- Вработените се должни да пријават било какво коруптивно однесување на начи пропишан во процедурите за пријавување на случаи во кои постои сомнеж на корупција или друго неетичко однесување;
- Вработените на кои што им бил понуден поткуп или биле поттикнувани на незаконски или неетички дејствија треба на културен начин да ја прекинат комуникацијата со лицето кое нуди поткуп и писмено да го известат надлежното лице во институцијата. При тоа вработениот треба да ги појасни деталите вклучително - времето, местото, соговорниците и предметот на разговор.;
- Доколку вработениот не постапи согласно пропишаната процедура, против него ќе биде покрената соодветна постапка;
- Пријавување на коруптивно однесување на лица кои што се вработени во КПУ Затвор Тетово е должност на секого. Тоа не е лично прашање, ниту право на избор, туку е дел од службената должност и одговорност;
- Вработените кои биле сведоци или имаат основни сомневања за неетичко или незаконско однесување на вработените во КПУ Затвор Тетово мораат во печатена форма телефонски или преку електронска пошта да го информираат овластеното лице во институцијата;
- На вработениот кој што пријавува корупција му се гарантира дека информациите се целосно доверливи;
- Коруптивните однесувања се казниви согласно Кривичниот законик на РСМ, а актите на корупција и неетичко однесување утврдени со антикорупциска политика задолжително повлекуваат и покренување на дисциплинска постапка која не исклучува и кривична одговорност;
- Ништо што е содржано во оваа антикорупциска политика не е ограничувачки фактор за вработените во поглед на пријавувањето на кривични дела на

Управа за извршување на санкции

КПУ-Затвор-Тетово

полицијата, обвинителството или Државната комисија за спречувањена корупција;

- Директорот и раководните структури во КПУ Затвор Тетово врз основа на искрено убедување дека пријавата се темели на вистина го гарантираат правото на заштита од одмазда и закани кон лицата кои што пријавиле неетичко и незаконско однесување;
- Доколку се докаже дека лицето тендециозно или злонамерно пријавило или дало лажен исказ, против него ќе бидат превземени соодветни законски мерки за одговорност;

ОБЛАСТИ КАДЕ НАЈЧЕСТО ПОСТОИ РИЗИК ОД КОРУПЦИЈА

1. Постапки за вработување и унапредување во КПУ -Затвор -Тетово

Заради спречување на корупција и судир на интереси, при спроведување на постапки за вработување и унапредување ќе се почитуваат следните начела:

- **Начело на законитост**

Вработените во сите органи на државната управа / јавниот сектор треба да ги вршат работите и работните задачи во согласност со Уставот, Закон, други прописи донесени врз основа на Закон и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот

- **Начело на еднакви услови еднаков пристап до работното место, соодветна и правичка застапеност.**

Сите институции согласно со начелото на еднакви услови и еднаков пристап за сите заинтересирани кандидати до работното место, имаат обврска слободните работни места и условите за пополнување да ги огласат преку јавен и интерен оглас.

- **Начело на стручност и компетентност**

Управа за извршување на санкции

КПУ-Затвор-Тетово

Вработувањето во јавниот сектор се врши преку објавување на јавен оглас, при што во транспарентна, фер и конкурентна постапка на селекција се избира најстручниот и најкомпететниот кандидат за работното место.

- Начело на професионална етика непристрасност и објективност

При извршување на работите и на работните задачи, вработените треба да задржуваат високи стандарди за личен интегритет, професионална етика и грижа за заштита на јавниот интерес и да се придржуваат до актите кои ги уредуваат овие стандарди.

- Начело на справување на судир на интереси

Вработените не го доведуваат личниот материјален и нематеријален интерес во судир со јавниот интерес и со нивниот статус кој може да предизвика судир на интереси.

2. Постапки за јавни набавки

Службеното лице не смее да врши незаконско влијание во постапка за јавна набавка. Системот за јавни набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно движење на стоките, слобода на основање, слобода за обезбедување на услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност.

- Начело на економичност, ефикасност и ефективност на користењето јавни средства Договорниот орган ги спроведува јавните набавки на начин што ќе обезбеди економични, ефикасно и ефективно користење на јавните средства и успешно остварување на целите на своето работење, утврдени во согласност со прописите кои го уредуваат користењето на бучетските и другите јавни средства.

**Управа за извршување на санкции
КПУ-Затвор-Тетово**

- **Начело на транспарентност;**
Договорниот орган ги реализира постапките за јавни набавки на транспарентен во согласност со одредбите на законот за јавни набавки.
- **Начело на еднаков третман и недискриминација на економските оператори;**
Договорниот орган обезбедува еднаков третман на економските оператори во сите фази од постапката за јавната набавка и во однос на сите елементи од понудата, земајќи го во предвид заемното признавање и сразмерност на барањата во врска со предметот на набавка.

Со цел да се заштити јавниот интерес и да се добие најдобрата вредност за јавните трошоци, да се обезбеди фер конкуренција во постапките и правичен третман на понудувачите неопходно е да се постигне највисоко ниво на транспарентност, зајакнување на капацитетите со квалификувани и обучени кадри за спроведување на јавните набавки засилување на надзор и контрола над примената и почитувањето на процедурите за спроведување на јавните набавки како и зголемување на ефикасноста по реализација на јавните набавки.

3. Непочитување на постапки и процедури и акти за етичко однесување

- Секој вработен/именувано лице треба да се стреми кон доследно почитување на Кодексот на административни службеници, Кодексот за однесување на службените лица во извршување на работните задачи во казнено-поправните и воспитно-поправните установи и Кодексот за етичко однесување на членовите на Владата на Република Северна Македонија и носителите на јавни функции именувани од страна на Владата на Република Северна Македонија.
- Доследно почитување на воведените пропишани процедури за работа на работните процеси во КПУ –Затвор- Тетово.
- Секое непрофесионално однесување на вработено/именувано лице во КПУ Затвор Тетово фрла сенка врз нивниот интегритет може да внесе сомнеж за компетентноста на институцијата. Воедно треба да се избегнува секаков можен

Управа за извршување на санкции

КПУ-Затвор-Тетово

конфликт на интереси со добивање на подароци кои би можеле да имаат влијание врз интегритетот на вработените.

- Вработено / именувано лице во КПУ- Затвор- Тетово да не дозволат нивните или било чии приватни, финансиски или други интереси да дојдат во конфликт со извршување на нивните работни задачи.
- Вработено/именувано лице во КПУ- Затвор- Тетово да се спротиставаат на сите форми на корупција во рамките на пенитенциарниот систем и да ги информираат непосредно претпоставените за било кои знаци на корупција во рамки на службата.
- Вработено/именувано лице во КПУ- Затвор- Тетово да ги извршуваат своите работни задачи на професионален и политички неутрален начин, да не го застапуваат и изразуваат своето политичко уверување и да не вршат политички активности при извршување на работните задачи.

4. Финансиско управување и контрола

Финансиското управување и контрола е збир на одговорности на раководителот на субјектот да воспостави и имплементира процедури за постигнување целосна контрола во работењето врз основа на принципот на стабилно финансиско управување и контрола. Стабилно финансиско управување и контрола е транспарентно регулирано економично, ефикасно и ефективно користење на расположливите средства.

Надзорот на активностите поврзани со воспоставување на системот за финансиско управување и контрола како и запознавање со проблемите поврзани со неговото воспоставување и изнаоѓање начини за нивно решавање во КПУ-Затвор-Тетово се спроведува преку тековни, односно редовно известување на координативни состаноци и колегиуми на кои се презентира напредокот на планираните активности.

КПУ-Затвор-Тетово одговорно го води процесот на управување со јавните финансии преку механизам за буџетирање и наменска распределба на средствата.

Управа за извршување на санкции

КПУ-Затвор-Тетово

Редовна контрола на буџетот на установата спроведува Управата за извршување на санкциите.

АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА

Мерките за спречување на корупцијата ќе бидат во насока на унапредување на професионалноста и стручноста на вработените преку доследно почитување на законската и подзаконската регулатива и санкционирање на секаква форма на корупција во КПУ –Затвор- Тетово и тоа:

- Професионализација, департизација и деполитизација на вработените;
- Јакнење на интегритетот на вработените во установата;
- Почитување на Уставот и Законите на РСМ;
- Почитување на воведените процедури за работа на работните процеси во КПУ Затвор Тетово;
- Јакнење на контрола и надзор на јавните набавки;
- Постојани обуки на вработени;
- Набавка на соодветен аудио-видео систем- надзор за целосна покриеност на установата;
- Набавка на метал детектори и детектор за врата;
- Зголемување на бројот на вработени – стручен тим во приемно одделение и здравствена заштита (психолог и стоматолог).
- Зголемување на бројот на вработени- припадници на затворска полиција заради формирање на спроводна служба.
- Адаптирање на посебен простор за посети.
- Набавка на униформи за припадниците на Затворска полиција.
- Почитување на Кодексот на административни службеници, Кодексот за однесување на службените лица во извршување на работните задачи во казнено-поправните и воспитно-поправните установи, Кодексот на однесување при спроведување на јавните набавки и Кодексот за етичко однесување на членовите

